

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/15/2018
Identifikačné číslo spisu:	1213216154
Dátum vydania rozhodnutia:	26.09.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Danica Kočičková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1213216154.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne ERS Holding, spol. s r.o., so sídlom v Bratislave, Šamorínska 10, IČO: 35 702 982, zastúpenej JUDr. Tomášom Balážikom, advokátom so sídlom v Bratislave, Šamorínska 10, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova 2, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 17C/123/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. júla 2017, sp.zn. 5Co/561/2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26. júla 2017 sp.zn. 5Co/561/2014
z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava II si žalobkyňa uplatnila voči žalovanej nárok na náhradu škody vo výške 11 518,18 € spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci - Okresného riaditeľstva PZ Bratislava II, Oddelenie skráteneho vyšetrovania Bratislava - Trnávka vo veci ČVS: ORP-4121/4-OSV-B2/2006, ku ktorému (nesprávnemu úradnému postupu) malo dôjsť vrátením zaisteného motorového vozidla K. rok výroby XXXX, ŠPZ: R. (ďalej aj „predmetné motorové vozidlo“) inej osobe ako žalobkyni, ktorá vlastnícke právo k predmetnému motorovému vozidlu nadobudla na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej 19. marca 2007 s A. H. (predávajúcim). Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 29. apríla 2014, č.k. 17C/123/2013-71 žalobu v celom rozsahu zamietol; o trovách konania rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznáva, pretože jej žiadne nevznikli. V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že z vyšetrovacieho spisu vedeného Okresným riaditeľstvom PZ Bratislava II, Úrad kriminálnej a justičnej polície, Odbor skráteneho vyšetrovania, Oddelenie skráteneho vyšetrovania Bratislava - Trnávka, sp.zn. ČVS: ORP-4121/4-OSV-B2/2006 zistil, že dňa 2. septembra 2006 G. B. občan Rakúskej republiky oznámil, že mu bolo v čase od 15.00 hod do 16.00 hod. v R. odcudzené osobné motorové vozidlo K. EVČ: X.. Na základe tohto oznámenia začal poverený príslušník policajného zboru trestné stíhanie vo veci úmyselného prečinu krádeže proti neznámemu páchatelovi. Dňa „16. októbra 2009“ (podľa Protokolu o prevzatí a odovzdaní automobilovej techniky, ktorý sa nachádza v spise na č.l. 37 dňa 14. 1. 2010) príslušný útvar Policajného zboru v Dunajskej Strede zaistil motorové vozidlo K., ŠPZ: R., ktoré bolo následne

podrobené metalografickej expertíze, pri ktorej bolo zistené, že pôvodným vlastníkom predmetného motorového vozidla s číslom karosérie X. (ktoré bolo mechanicky odstránené a nahradené číslom karosérie H.) bol G. B., ktorému bolo toto osobné motorové vozidlo odcudzené. Nárok na vydanie predmetného motorového vozidla si uplatnila spoločnosť Generali Versicherung AG, so sídlom v St. Pölten, ktorá príslušnému policajnému útvaru oznámila, že na základe uzavretej poisťovnej zmluvy poskytla G. B. za odcudzené osobné motorové vozidlo poisťné plnenie v sume 18 750 €, pričom splnomocnila spoločnosť Büro für Schadenermittlung, Franz & Bernhard Mader, A-3142 Perschling, Gunnersdorf 6, Rakúsko (splnomocnenec) na všetky úkony súvisiace s predmetným osobným motorovým vozidlom s tým, že splnomocnenec môže v rovnakom rozsahu splnomocniť na svoje zastupovanie ďalší subjekt. Uvedená spoločnosť splnomocnila ďalej H. U., zástupcu obchodnej spoločnosti Cebia, spol. s r.o., so sídlom v Prahe na všetky úkony súvisiace s prevzatím tohto motorového vozidla. Uznesením sp.zn. ČVS:ORP-4121/4-OSV-B2/2006 zo dňa 11. mája 2010, vydaným Okresným riaditeľstvom PZ, oddelenie skráteného vyšetrovania bolo rozhodnuté o vrátení predmetného motorového vozidla H. U.. Proti uvedenému uzneseniu podala žalobkyňa sťažnosť; Okresná prokuratúra Bratislava II uznesením z 30. júna 2010 č. 2 Pv 1400/06-8 sťažnosť žalobkyne ako nedôvodnú zamietla. V uvedenej súvislosti okresný súd uviedol, že s poukazom na zistený skutkový stav a skutočnosť, že v čase rozhodovania o vrátení predmetného motorového vozidla si vlastnícke právo k vozidlu neuplatňoval iný subjekt (ako ten, ktorému bolo toto motorové vozidlo vydané), bolo „na mieste“ vydať ho vlastníkovi, (za ktorého považoval príslušný policajný útvar spoločnosť Generali Versicherung AG), resp. ním splnomocnenej osobe. Uviedol, že pochybnosti o práve k veci v zmysle ustanovenia § 21 ods. 9 zákona č. 171/1993 Zb. o Policajnom zbore nastávajú vtedy, keď si právo k zaistenej veci uplatňuje ďalšia osoba, prípadne viac osôb. Vtedy treba vec uložiť do úschovy a tým zabrániť tomu, aby sa s vecou až do objasnenia práva k nej disponovalo. Ak teda orgány činné v trestnom konaní rozhodli o vrátení predmetného motorového vozidla spoločnosti Generali Versicherung AG, resp. jej splnomocnenému zástupcovi, postupovali podľa názoru okresného súdu v zmysle zákona, pretože v čase ich rozhodovania o vrátení predmetného motorového vozidla nebolo vlastnícke právo k predmetnému motorovému vozidlu sporné; žalobkyňa si k nemu neuplatnila vlastnícke právo; uplatnila si iba vlastnícke právo k prevodovke, ktorú (ako sama uviedla) autoservisu ani nevyplatila.

2. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 26. júla 2017, sp.zn. 5Co/561/2014 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako vecne správny potvrdil. Uviedol, že súd prvej inštancie vykonal v potrebnom rozsahu dokazovanie na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného nároku na náhradu škody, výsledky vykonaného dokazovania správne vyhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v odvolaní napadnutom rozhodnutí riadne a dostatočne odôvodnil. Konštatoval, že súd prvej inštancie správne skúmal splnenie zákonných podmienok zodpovednosti štátu za uplatňovanú škodu, ktorými sú v danom prípade nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, pričom dospel k správnej závere o absencii nesprávneho úradného postupu policajného orgánu pri vrátení vozidla. V uvedenej súvislosti odvolací súd uviedol, že ak by aj bolo možné pripustiť prípadné pochybnosti policajného orgánu vo vzťahu k ustáleniu vlastníctva zaisteného motorového vozidla pred jeho vrátením inému subjektu, tak tieto pochybnosti boli rozptýlené obsahom sťažnosti, ktorú podala žalobkyňa proti uzneseniu o vrátení veci, v ktorej (sťažnosti) nenamietala, že je vlastníčkou motorového vozidla, namietala iba vlastnícke právo k prevodovke.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnila poukazom na ustanovenie § 421 písm. b/ CSP tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, pričom touto otázkou je podľa obsahu dovolania otázka: „Je nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci - v tomto prípade príslušného útvaru policajného zboru postup, v rámci ktorého vydá zaistenú vec (v tomto prípade osobné motorové vozidlo) tzv. inej osobe (ako osobe, ktorej bola vec zaistená), ktorá si na zaistenú vec uplatní právo bez toho, aby uložil túto vec do úschovy, písomne to oznámil týmto osobám a v oznámení ich vyzval, aby si v lehote 60 dní od doručenia oznámenia uplatnili vlastnícke právo alebo iné právo k zaistenej veci podaním žaloby na príslušnom

súde?“ V uvedenej súvislosti dovolateľka v dovolaní uviedla, že postup príslušného policajného útvaru súvisiaci s vydaním motorového vozidla inému subjektu ako žalobkyni na základe uznesenia ČVS: ORP-4121/4-OSV-B2/2006 zo dňa 11. mája 2010 bol nesprávny, pretože príslušný policajný orgán úplne odignoroval vlastnícke právo žalobkyne, ktoré mu muselo byť známe, nakoľko ako vlastník predmetného motorového vozidla bola v zmysle § 111 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v evidencii motorových vozidiel zapísaná žalobkyňa. Okrem tejto informácie (že vlastníkom predmetného motorového vozidla je žalobkyňa), získanej z evidencie motorových vozidiel mal príslušný policajný orgán k dispozícii aj kúpno-predajnú zmluvu uzatvorenú dňa 19. marca 2007 medzi žalobkyňou ako kupujúcou a A. H. ako predávajúcim, preto vyhodnotenie zisteného stavu so záverom o nespornosti vlastníctva k predmetnému motorovému vozidlu a následné vydanie vozidla inej osobe ako žalobkyni príslušným policajným orgánom, ktorý vydal dňa 11. mája 2010 uznesenie ČVS: ORP-4121/4-OSV-B2/2006 bolo nesprávne, pretože neboli preverené všetky právne skutočnosti súvisiace s vlastníctvom predmetného motorového vozidla. Uvedený postup príslušného policajného orgánu treba preto považovať za nesprávny úradný postup, ktorý zakladá právo žalobkyne na náhradu škody v zmysle § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Žalobkyňa v dovolaní poukázala ďalej na to, že všetky tri predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. boli v danom prípade splnené: a) nesprávny úradný postup, ktorý spočíval vo vydaní motorového vozidla inej osobe, ako jeho vlastníkov, teda bez akceptácie vlastníckeho práva žalobkyne, ktorá nadobudla predmetné motorové vozidlo na základe kúpnej zmluvy dobromyseľne, b) vznik škody zodpovedajúcej kúpnej cene vozidla v sume 9 958,18 € a cene za opravu prevodovky v sume 1 560 €, c) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou a navrhla, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k obsahu dovolania žalobkyne písomne nevyjadrila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP) na to oprávnenou osobou (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné. Zároveň dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je aj dôvodné, preto je potrebné dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a zároveň uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. V danom prípade odôvodnila žalobkyňa prípustnosť dovolania ustanovením § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, teda tým, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej

otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Z obsahu dovolania vyplýva (každé podanie vrátane dovolania posudzuje súd podľa jeho obsahu - § 124 CSP), že touto otázkou je otázka: „Je nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci - v tomto prípade príslušného útvaru policajného zboru postup, v rámci ktorého vydá zaistenú vec (v tomto prípade osobné motorové vozidlo) tzv. inej osobe (ako osobe, ktorej bola vec zaistená), ktorá si na zaistenú vec uplatní právo bez toho, aby uložil túto vec do úschovy, písomne to oznámil týmto osobám a v oznámení ich vyzval, aby si v lehote 60 dní od doručenia oznámenia uplatnili vlastnícke právo alebo iné právo k zaistenej veci podaním žaloby na príslušnom súde?“

11. V súvislosti s nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom dovolateľka v dovolaní namietala, že odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci (príslušným útvarom Policajného zboru) pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom (§ 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z.) neboli v danom prípade splnené, a to pre „absenciu nesprávneho úradného postupu“.

12. Nesprávnym úradným postupom je porušenie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Za nesprávny úradný postup je možné považovať aj opomenutie urobiť úkon a tiež iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu.

13. Podľa § 21 ods. 9, veta prvá zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore, ak vzniknú pochybnosti o tom, či zaistená vec patrí osobe, ktorej bola zaistená, alebo ak si na zaistenú vec uplatní právo iná osoba, útvar Policajného zboru uloží zaistenú vec do úschovy a písomne to oznámi týmto osobám, pričom im v písomnom oznámení odporučí, aby si v lehote 60 dní odo dňa doručenia písomného oznámenia uplatnili vlastnícke právo alebo iné právo k zaistenej veci na príslušnom súde.

14. Z citovaného ustanovenia § 21 ods. 9 zákona č. 171/1993 Z.z. vyplýva, že Okresné riaditeľstvo PZ Bratislava II, Oddelenie skráteného vyšetrovania Bratislava - Trnávka, postupovalo vo veci ČVS: ORP-4121/4-OSV-B2/2006 pri vydaní osobného motorového vozidla K., šedá metalíza, MPZ: „„, VIN: X. (odcudzeného G. B. dňa 2. septembra 2006 v Bratislave) H. U. (ako osobe splnomocnenej na jeho vydanie) v rozpore s postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 21 ods. 9 zákona č. 171/1993 Z.z., keď neuložilo predmetné motorové vozidlo do úschovy, nevyzvalo žalobkyňu a spoločnosť Generali Versicherung AG, so sídlom v St. Pölten, Rakúsko, aby si v lehote 60 dní od doručenia písomného oznámenia o uložení predmetného motorového vozidla do úschovy uplatnili vlastnícke alebo iné právo k zaistenému motorovému vozidlu, ale na základe neúplných a nedostatočných zistení, vychádzajúc len z interpretácie obsahu sťažnosti, ktorú podala žalobkyňa proti uzneseniu vydanému Okresným riaditeľstvom PZ Bratislava II, Oddelenie skráteného vyšetrovania Bratislava - Trnávka ČVS: ORP-4121/4-OSV-B2/2006 dňa 11. mája 2010, vydalo predmetné motorové vozidlo osobe splnomocnenej spoločnosťou Generali Versicherung AG, so sídlom v Rakúsku, St. Pölten 3 100 na jeho prevzatie - H. U. tak, ako to vyplýva z výrokovej časti vyššie uvedeného uznesenia.

15. Nesprávne právne posúdenie splnenia predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu v zmysle § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu pri výkone verejnej moci pre „absenciu nesprávneho úradného postupu“ odvolacím súdom (ktorý sa v celom rozsahu stotožnil so žalobu zamietajúcim rozhodnutím súdu prvej inštancie) bolo dôsledkom nesprávneho riešenia vyššie uvedenej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu.

16. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 449 ods. 1 CSP zrušil a podľa ustanovenia § 450 CSP vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, aby viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP) opätovne vo veci rozhodol s tým, že v novom rozhodnutí o veci samej rozhodne podľa ustanovenia § 453 ods. 3 CSP aj o trovách dovolacieho konania.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.